

7. ZDRAVILA

7.2. ZDRAVILA, PREDPISANA V BOLNIŠNICAH

Skupno je bilo v letu 2024 za zdravila, predpisana v bolnišnicah v Sloveniji porabljenih 89.916.476 EUR (kar je 0,3 % manj kot v preteklem letu), od tega 85 % v splošnih bolnišnicah (76.396.847 EUR), 14 % v specialnih bolnišnicah (12.414.185 EUR) ter 1 % (1.105.444 EUR) v psihiatričnih bolnišnicah, kamor smo uvrstili tudi Oddelek za psihiatrijo UKC Maribor. Največ, več kot 23,5 milijonov EUR, je bilo porabljeno za zdravila bolezni krvi in krvotvornih organov (ATC skupina B), sledijo zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij (skupina J), z 21,9 milijonov EUR, razna zdravila (skupina V), 13,2 milijonov EUR, zdravila z delovanjem na živčevje (skupina N), 8,2 milijonov EUR, zdravila za bolezni srca in ožilja (skupina C), 5,3 milijonov EUR ter zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji (skupina L), 4,7 milijonov EUR¹⁾.

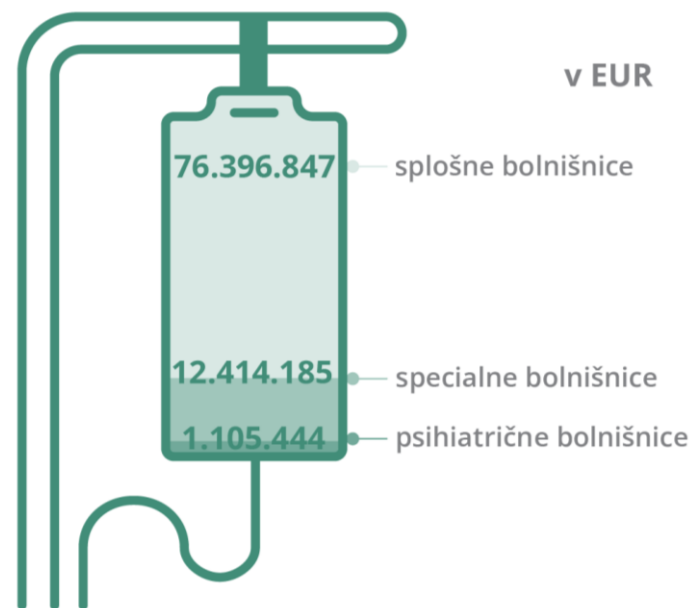
Na podlagi zbirke »Evidenca porabe zdravil v bolnišnicah (NIJZ 66)« je pripravljen pregled porabe vseh predpisanih zdravil v bolnišnicah po posameznih ATC skupinah v številu DDD (definiranih dnevni odmerki) ter vrednosti. Prikaz porabe zdravil v vseh bolnišnicah je poleg skupne porabe prikazan še v treh sklopih, in sicer je ločeno predstavljena poraba v splošnih, specialnih ter psihiatričnih bolnišnicah.

Podatke o predpisanih zdravilih v letu 2024 je posredovalo 30 bolnišnic, od tega 26 javnih, tri javno financirane zasebne bolnišnice (Diagnostični center Bled, Kirurški sanatorij Rožna dolina, Medicor) ter javni zdravstveni zavod Mladinsko klimatsko zdravilišče Rakitna.

V letu 2024 je bilo v slovenskih bolnišnicah porabljenih 89.916.476 EUR za bolnišnično predpisana zdravila. V splošnih bolnišnicah so, glede na leto 2023, porabili za 3 % manj, v psihiatričnih bolnišnicah za 1 % manj, ter v specialnih bolnišnicah za 16 % več finančnih sredstev za bolnišnično predpisana zdravila.

Za celostno sliko porabe zdravil v bolnišnicah pa je pregled porabe bolnišničnih zdravil dopolnjen tudi s porabo dragih bolnišničnih zdravil (Seznam B) ter porabo ampuliranih zdravil in drugih zdravil za ambulantno zdravljenje v okviru ločeno zaračunljivega materiala (LZM) (Seznam A), ki se sicer spremljajo ločeno, podatke pa prejmemo iz Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije¹⁾.

7.2. Slika 1: Vrednost porabljenih zdravil v vseh bolnišnicah²⁾, po specialnostih bolnišnic, Slovenija, 2024

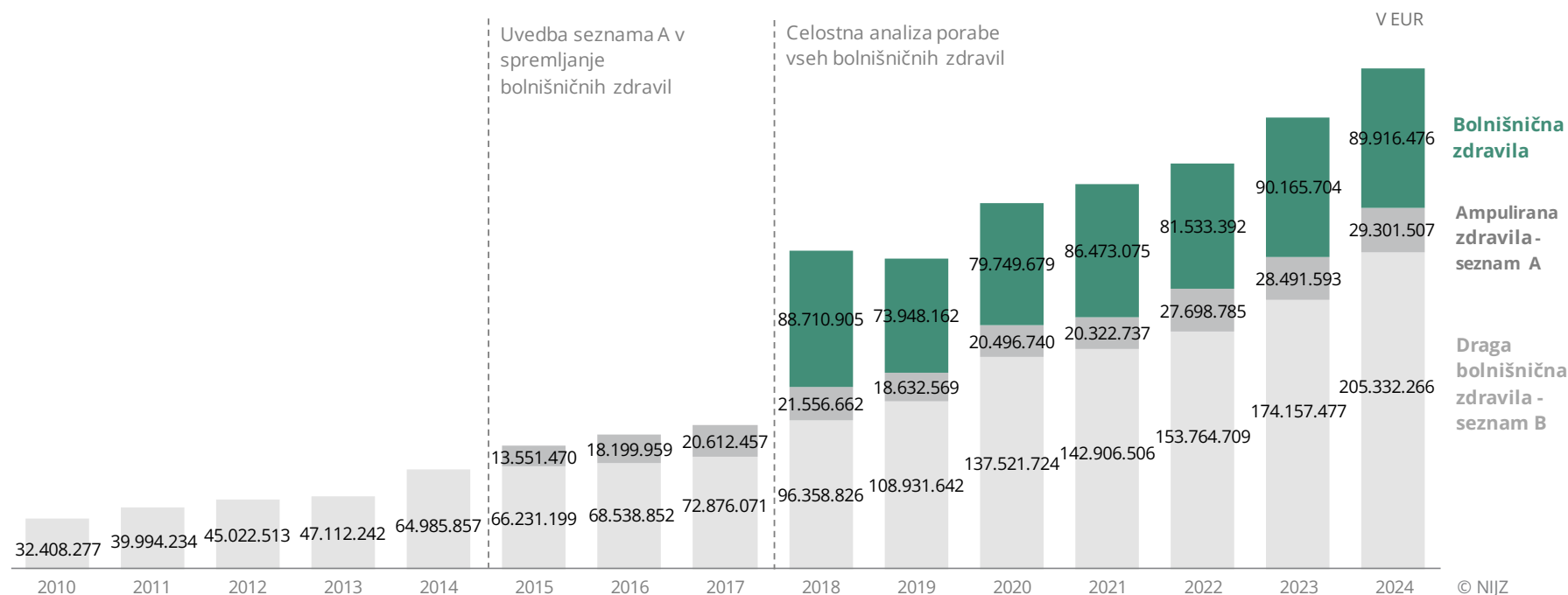
²⁾ Brez zdravil iz seznama B in seznama A.
Viri: Evidenca porabe zdravil v bolnišnicah (NIJZ 66).

¹⁾ Viri: Poraba zdravil v bolnišnicah v Sloveniji v letu 2024 (NIJZ).

I. VREDNOST PORABLJENIH ZDRAVIL V BOLNIŠNICAH

7.2. Slika 2: Trend porabe vseh zdravil, predpisanih v bolnišnicah, vključno zdravil iz seznama B in seznama A, Slovenija, 2010–2024

Viri: Evidenca porabe zdravil v bolnišnicah (NIJZ 66).

Zdravila, porabljena v bolnišnicah, zajemajo vsa porabljena zdravila po posameznih ATC skupinah. Dodatno je prikazana poraba tudi dragih bolnišničnih zdravil (Seznam B) ter poraba ampuliranih zdravil in drugih zdravil za ambulantno zdravljenje v okviru ločeno zaračunljivega materiala (LZM) (Seznam A), katera se spremljata ločeno, podatke pa pridobimo s strani ZZZS.

Ker je bila celostna analiza porabe vseh predpisanih bolnišničnih zdravil prvič pripravljena šele za leto 2018, trendov skupne porabe do leta 2018 ni mogoče prikazati.

Trend predpisovanja vseh zdravil, predpisanih v bolnišnicah je naraščajoč, prav tako trend predpisanih dragih bolnišničnih zdravil (seznam B) in trend predpisovanja ampuliranih zdravil (seznam A), ki je bil uveden v letu 2014.

7.2. Slika 3: **Skupna vrednost porabljenih zdravil v bolnišnicah, po glavnih ATC skupinah, brez zdravil iz seznama B in seznama A, Slovenija 2024**

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	V EUR
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	23.455.866
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	21.949.107
V Razna zdravila	13.216.322
N Zdravila z delovanjem na živčevje	8.237.608
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	5.302.599
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	4.730.137
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	3.994.993
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - razen spolnih hormonov in inzulinov	3.538.372
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	1.358.711
R Zdravila za bolezni dihal	1.334.954
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	1.221.828
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	749.031
S Zdravila za bolezni čutil	650.702
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	164.760

© NIJZ

Viri: Evidenca porabe zdravil v bolnišnicah (NIJZ 66).

V letu 2024 je bilo največ,

- več kot 23,4 milijonov EUR, porabljeno za zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov (ATC skupina B).
- Z 21,9 milijoni EUR sledijo zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij (ATC skupina J),
- s 13,2 milijoni EUR, razna zdravila (ATC skupina V),
- z 8,2 milijoni EUR, zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N) ter
- s 5,3 milijoni EUR, zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C).

7.2. Tabela 1: **Vrednost porabljenih zdravil v bolnišnicah**, po glavnih ATC skupinah in specialnosti bolnišnic, brez zdravil iz seznama B in seznama A, Slovenija 2024

V EUR

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC ¹⁾	Splošne	Specialne	Psihiatrične	SKUPAJ
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	2.909.171	925.608	160.215	3.994.993
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	21.068.101	2.289.340	98.424	23.455.866
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	4.957.176	300.616	44.808	5.302.599
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	646.843	83.141	19.048	749.031
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	1.117.708	95.968	8.152	1.221.828
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - razen spolnih hormonov in inzulinov	3.222.373	309.150	6.849	3.538.372
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	19.110.174	2.786.358	52.575	21.949.107
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	2.966.800	1.758.050	5.288	4.730.137
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	1.201.862	141.890	14.958	1.358.711
N Zdravila z delovanjem na živčevje	6.860.844	766.794	609.970	8.237.608
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	157.201	6.377	1.183	164.760
R Zdravila za bolezni dihal	968.412	323.923	42.618	1.334.954
S Zdravila za bolezni čutil	625.712	14.524	10.467	650.702
V Razna zdravila	10.580.775	2.604.658	30.889	13.216.322
SKUPAJ	76.396.847	12.414.185	1.105.444	89.916.476

¹⁾ Iz prikaza je izločena skupina Zdravil brez ATC kode.

Viri: Evidenca porabe zdravil v bolnišnicah (NIJZ 66).

V splošnih bolnišnicah je bilo največ porabljeno za zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov (ATC skupina B), 21.068.101 EUR, za zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij (ATC skupina J), 19.110.174 EUR, za razna zdravila (ATC skupina V), 10.580.775 EUR ter za zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N), 6.860.844 EUR.

V specialnih bolnišnicah je bilo največ porabljeno za zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij (ATC skupina J), 2.786.358 EUR, za razna zdravila (ATC skupina V), 2.604.658 EUR, za bolezni krvi in krvotvornih organov (ATC skupina B), 2.289.340 EUR.

Potrebno je poudariti, da se v specialnih bolnišnicah, kjer se porabi največ zdravil ATC skupin B in L, le-te beležijo predvsem v okviru seznama B (draga bolnišnična zdravila).

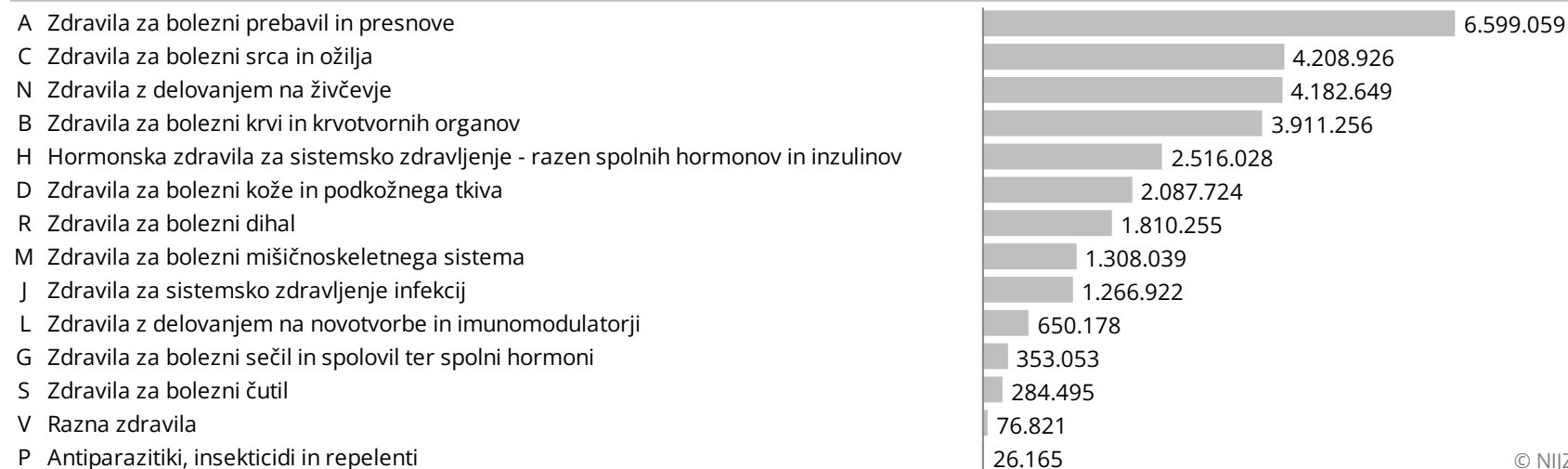
V psihiatričnih bolnišnicah je bilo največ porabljenih zdravil z delovanjem na živčevje (ATC skupina N), 609.970 EUR ter zdravil za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A), 160.215 EUR.

II. PORABA ZDRAVIL V BOLNIŠNICAH, PRIKAZANA V DDD

7.2. Slika 4: **Skupna poraba zdravil v DDD** po posameznih ATC skupinah, brez zdravil iz seznama B in seznama A, Slovenija 2024

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC

© NIJZ

Viri: Evidenca porabe zdravil v bolnišnicah (NIJZ 66).

Skupno je bilo v letu 2024 **porabljeno 29.281.570 definiranih dnevni odmerkih (DDD) zdravil**, kar je za 2 % več kot leta 2023, od tega:

- v splošnih bolnišnicah **22.178.754 DDD**,
- v specialnih **4.597.665 DDD** in
- v psihiatričnih **2.505.151 DDD**.

Največ je bilo porabljenih zdravil za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A), 6.599.059 DDD, zdravil za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C), 4.208.926 DDD ter zdravil z delovanjem na živčevja (ATC skupina N), 4.182.649 DDD.

Potrebno je poudariti, da vsa zdravila, ki se predpisujejo v bolnišnicah, nimajo določenega DDD, zato podatki niso povsem točni oz. primerljivi s porabljenimi zdravili, predpisanimi na recept.

7.2. Tabela 2: **Skupna poraba zdravil v DDD** po posameznih ATC skupinah in sklopih bolnišnic, brez zdravil iz seznama B in seznama A, Slovenija 2024

DDD

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	Splošne	Specialne	Psihiatrične	SKUPAJ
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	5.179.088	771.545	648.426	6.599.059
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	3.352.645	410.229	148.382	3.911.256
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	3.512.081	435.318	261.527	4.208.926
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	1.199.041	804.935	83.748	2.087.724
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	296.526	36.423	20.105	353.053
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - razen spolnih hormonov in inzulinov	1.920.808	573.778	21.442	2.516.028
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	1.084.744	155.919	26.259	1.266.922
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	238.055	409.325	2.797	650.178
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	989.347	235.436	83.256	1.308.039
N Zdravila z delovanjem na živčevje	2.643.594	435.516	1.103.539	4.182.649
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	25.042	622	501	26.165
R Zdravila za bolezni dihal	1.426.237	288.669	95.349	1.810.255
S Zdravila za bolezni čutil	263.493	11.699	9.303	284.495
V Razna zdravila	48.052	28.251	517	76.821
SKUPAJ	22.178.754	4.597.665	2.505.151	29.281.570

Viri: Evidenca porabe zdravil v bolnišnicah (NIJZ 66).

V splošnih bolnišnicah je bilo največ porabljeno za zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A), 5.179.088 DDD, sledijo zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C), 3.512.081 DDD in zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov (ATC skupina B), 3.352.645 DDD.

V specialnih bolnišnicah je bilo največ porabljeno za zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva (ATC skupina D), 804.935 DDD, sledijo zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A), 771.545 DDD in hormonskih zdravil za sistemsko zdravljenje - razen spolnih hormonov in insulinov (ATC skupna H), 514.368 DDD.

V psihiatričnih bolnišnicah je bilo največ porabljeno za zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N), 1.103.539 DDD, sledijo zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A), 648.426 DDD in zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupna C), 261.527 DDD.

DEFINICIJE

NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
Ampulirana zdravila	Seznam A	Vsa ampulirana zdravila in druga zdravila za ambulantno zdravljenje v okviru ločeno zaračunljivega materiala (LZM) (Seznam A), ki ga definira in posodablja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije vsake tri mesece.		List A
Anatomsko-terapevtsko-kemična klasifikacija zdravil	ATC	Anatomsko-terapevtsko-kemična klasifikacija zdravil je mednarodni, univerzalni klasifikacijski sistem za zdravila. Klasifikacija ATC služi kot orodje v raziskavah o porabi zdravil, pri čemer je osnovni namen tovrstnih raziskav izboljšanje kakovosti uporabe zdravil. Klasifikacijski sistem ATC razvršča zdravila glede na njihovo glavno indikacijo (pri večkomponentnih zdravilih se indikacija nanaša na glavno učinkovino).		The WHO Anatomical Therapeutic Chemical (ATC) classification
Definirani dnevni odmerek	DDD	<p>Po definiciji je definirani dnevni odmerek (Defined Daily Dose, DDD) statistična enota, ki jo je Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) opredelila za določitev porabe zdravila. DDD-ji se uporabljajo za standardizirane primerjave porabe različnih zdravil med seboj ali med okolji z različnimi sistemi zdravstvenega varstva.</p> <p>DDD je povprečni vzdrževalni odmerek zdravila, ki ga odrasel bolnik prejme v enem dnevu za zdravljenje glavne indikacije zdravila. Predstavlja teoretično vrednost, s katero poenotimo prikaz porabe zdravil. Dejansko odmerjanje se lahko zelo razlikuje od teoretično določenih vzdrževalnih odmerkov. Odmerjanje je vedno individualno prilagojeno in je odvisno od indikacije, spola, starosti in teže oziroma druge individualne značilnosti posameznika.</p>	<p>Število DDD v posameznem pakiranju zdravila je zmnožek količine zdravilne učinkovine v eni farmacevtski obliki (npr. 20 mg v eni tableti) ter števila farmacevtskih oblik v enem pakiranju (npr. škatla z 28 tabletami).</p> <p>Primer: DDD za rosuvastatin znaša 10 mg. V škatli z 28 20-miligramskimi tabletami je 56 DDD.</p> <p>Vsa zdravila nimajo določenega definiranege dnevnega odmerka.</p>	Defined daily doses (DDD)
Draga bolnišnična zdravila	Seznam B	Vsa draga bolnišnična zdravila (Seznam B), ki jih definira Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki tudi posodablja seznam B z novo razvrščenimi zdravili, ki jih lahko izvajalci, v skladu z omejitvijo predpisovanja, zaračunajo v breme zdravstvenega zavarovanja.		List B

NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
Psihiatrična bolnišnica	PSIH	Psihiatrične bolnišnice so definirane kot ustanove z licenco, ki se primarno ukvarjajo z izvajanjem diagnostike in medicinskega zdravljenja ter nadzora duševno obolelih bolnišničnih bolnikov in bolnikov, ki se zdravijo zaradi bolezni odvisnosti. Za zdravljenje je navadno potrebna podaljšana ležalna doba v bolnišničnem okolju z nastanitvenimi in prehranjevalnimi objekti. V objektu so na razpolago storitve psihiatra, psihologa in socialnega delavca. Te bolnišnice navadno opravljajo tudi druge storitve, kot so specialistično-ambulantne storitve, klinično laboratorijsko testiranje, diagnostični rentgen in elektroencefalografske preglede.	<p>Prikazi v publikaciji zajemajo naslednje izvajalce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psihiatrična bolnišnica Begunje (PB Begunje) - Psihiatrična bolnišnica Idrija (PB Idrija) - Psihiatrična bolnišnica Ormož (PB Ormož) - Psihiatrična bolnišnica Vojnik (PB Vojnik) - Univerzitetna psihiatrična klinika Ljubljana (UPK LJ) <p>- Oddelek za psihiatrijo, Enota za forenzično psihiatrijo, ki deluje znotraj UKC Maribor.</p>	Psychiatric hospital
Specialna bolnišnica	SPEC	Specialne bolnišnice so definirane kot ustanove z licenco, ki se primarno ukvarjajo z diagnostiko in medicinskim zdravljenjem bolnišničnih bolnikov s specifično vrsto bolezni ali zdravstvenim stanjem (razen duševnih bolezni in odvisnosti). Sem spadajo torej bolnišnice, ki zagotavljajo dolgotrajno oskrbo kronično bolnih in bolnišnice, v katerih se izvaja rehabilitacija in z njo povezane storitve za osebe s posebnimi potrebami in invalidne osebe. Te bolnišnice lahko izvajajo tudi druge storitve, kot so specialistično-ambulantne storitve, storitve diagnostičnega rentgena, kliničnega laboratorija, operacijske sobe, fizioterapijo, izobraževalne in poklicne storitve ter storitve psihologa in socialnega delavca.	<p>Prikazi v publikaciji zajemajo 13 specialnih bolnišnic:</p> <p>JAVNE BOLNIŠNICE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bolnišnica Sežana - Bolnišnica Topolšica - Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj (BGPK) - Bolnišnica za ženske bolezni in porodništvo Postojna - Bolnišnica za otroke Šentvid pri Stični (CZBO) - Onkološki inštitut Ljubljana (ONKO) - Ortopedska bolnišnica Valdoltra - Univerzitetna klinika za pljučne bolezni in alergijo Golnik - Univerzitetni rehabilitacijski inštitut republike Slovenije (URI Soča) <p>ZASEBNE BOLNIŠNICE V JAVNI MREŽI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diagnostični center (DC) Bled - Kirurški sanatorij Rožna dolina (KSRD) - Medicor <p>JAVNI ZDRAVSTVENI ZAVOD</p> <p>Mladinsko klimatsko zdravilišče Rakitna</p>	Specialised hospital

NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
Splošna bolnišnica	SB	Splošne bolnišnice so definirane kot ustanove z licenco, ki se primarno ukvarjajo z diagnostiko in medicinskim zdravljenjem (tako kirurškim kot ne-kirurškim) bolnišničnih bolnikov s širokim spektrom zdravstvenih stanj. Te ustanove lahko izvajajo tudi druge storitve, kot so specialistično-ambulantne storitve, anatomsko patologijo, diagnostični rentgen, storitve kliničnega laboratorija, operacijske sobe za razne postopke in lekarniške storitve.	<p>Prikazi v publikaciji zajemajo dvanajst izvajalcev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Splošna bolnišnica Brežice (SB Brežice) - Splošna bolnišnica Celje (SB Celje) - Splošna bolnišnica Izola (SB Izola) - Splošna bolnišnica Jesenice (SB Jesenice) - Splošna bolnišnica Murska Sobota (SB MS) - Splošna bolnišnica Novo mesto (SB NM) - Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj (SB Ptuj) - Splošna Bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica (SB NG) - Splošna bolnišnica Slovenj Gradec (SB SG) - Splošna bolnišnica Trbovlje (SB Trbovlje) - Univerzitetni klinični center Ljubljana (UKC LJ) - Univerzitetni klinični center Maribor (UKC MB) 	General hospital

SEZNAM SLIK

7.2. Slika 1: Vrednost porabljenih zdravil v vseh bolnišnicah²⁾ , po specialnostih bolnišnic, Slovenija, 2024	2
7.2. Slika 2: Trend porabe vseh zdravil, predpisanih v bolnišnicah, vključno zdravil iz seznama B in seznama A , Slovenija, 2010–2024.....	3
7.2. Slika 3: Skupna vrednost porabljenih zdravil v bolnišnicah , po glavnih ATC skupinah, brez zdravil iz seznama B in seznama A, Slovenija 2024	4
7.2. Slika 4: Skupna poraba zdravil v DDD po posameznih ATC skupinah, brez zdravil iz seznama B in seznama A, Slovenija 2024.....	6

SEZNAM TABEL

7.2. Tabela 1: Vrednost porabljenih zdravil v bolnišnicah , po glavnih ATC skupinah in specialnosti bolnišnic, brez zdravil iz seznama B in seznama A, Slovenija 2024. 5	
7.2. Tabela 2: Skupna poraba zdravil v DDD po posameznih ATC skupinah in sklopih bolnišnic, brez zdravil iz seznama B in seznama A, Slovenija 2024.....	7